

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Dumitru Mardari,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 19 decembrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, declarat de avocatul Valeriu Pelin, în numele inculpatului

Grigoriev Denis XXXXX, născut la XXXXX, originar și locuitor al mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. XXXXX, cetățean al R. Moldova condamnat anterior prin:

1) sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18.10.2016 în baza art. 201¹ alin. (1), 90 Cod penal, la 1 an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 02.10.2017 – 19.12.2018,
instanța de apel: 15.01.2019 – 27.02.2019,
instanța de recurs: 10.10.2019 – 17.12.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 19 decembrie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Grigoriev Denis a fost condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de ocupa funcții sau de a exercita activități legate de posesia sau gestiunea drogurilor și analogilor lor pe un termen de 4 ani.

Conform art. 85 alin. (1), (3) Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin adăugirea parțială a pedepsei aplicate conform sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 18.10.2016, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de ocupa funcții sau de a exercita activități legate de posesia sau gestiunea drogurilor și analogilor lor pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la definitivarea sentinței.

Până la devenirea definitivă sentinței, în privința inculpatului a fost aplicată măsura preventivă - obligația de a nu părăsi țara.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1680 lei.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Grigoriev D., fiind condamnat prin sentința Judecătorei Chișinău din 02.10.2017 la 1 an închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 1 an, în cadrul perioadei de probațiune, până la 11 iulie 2017, ora 16.00, urmărind scopul păstrării, precum și alte operațiuni ilegale cu analogii drogurilor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă, îndreptată spre atingerea scopului ilegal, a păstrat asupra sa, fără scop de înstrăinare, o masă vegetală uscată în care se afla cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, în cantitate de 0,419 gr., care se atribuie la proporții deosebit de mari și care, potrivit scrisorii nr. 4976 din 14.04.2017, parvenită de la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie nr. 01-12/632 din 18.04.2017, înregistrată în cancelaria CTCEJ al IGP al MAI la 20.04.2017 cu nr. 569, constituie analog al substanței psihotrope AB-PINACA-CHM, care este inclusă în Tabelul I. Substanțe stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale. Lista nr. 2. Substanțe psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004.

Astfel, la 11 iulie 2017, ora 16.00, în cadrul unui control efectuat de către colaboratorii IP Buiucani, mun. Chișinău, pe str. Calea Ieșilor 7/2, mun. Chișinău a fost depistat Grigoriev D., care avea un comportament suspect, fapt ce a condiționat escortarea acestuia la IP Buiucani, mun. Chișinău. În cadrul verificărilor efectuate de către colaboratorii IP Buiucani, mun. Chișinău, la Grigoriev D. a fost depistat, ridicat și sigilat un pachetel din hârtie coloră cu masa vegetală uscată și mărunțită.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-4666 din 28.08.2017, în pachetul din hârtie colorată ridicat de la Grigoriev D., se conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, în cantitate de 0,419 gr., care în Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004 Cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului nu este inclus.

Potrivit scrisorii nr. 4976 din 14.04.2017, parvenită de la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie nr. 01-12/632 din 18.04.2017, înregistrată în cancelaria CTCEJ al IGP al MAI la 20.04.2017 cu nr. 569, substanța MDMB(N)-2201 constituie analog al substanței psihotrope AB-PINACA-CHM, care este inclusă în Tabelul I. Substanțe stupefiante și substanțe psihotrope

neutilizate în scopuri medicale. Lista nr. 2. Substanțe psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut probele și vinovăția în săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, solicitând examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Cu toate că inculpatul și-a recunoscut fapta și vina, vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii incriminate se confirmă prin probele administrate.

Totodată, **scrisoarea nr. 4976 din 14.04.2017, parvenită de la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie potrivit căreia substanța MDMA(N)-2201 constituie analog al substanței psihotrope AB-PINACA-CHM și la care se face referire în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-4666 din 28.08.2017 este un act emis de autoritatea care deține competența și atribuția de a-l emite.**

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, ca păstrarea analogilor drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 85 Cod penal, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, care se sancționează cu închisoare de la 1 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, că el a fost condamnat anterior prin sentința din 18.10.2016, în baza art. 201¹ alin. (1), 90 Cod penal, la 1 an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 1 an și a comis o infracțiune gravă, având antecedente penale nestinse, în interiorul termenului de probă, **în stare de recidivă simplă**, că nu și-a făcut concluziile necesare în urma condamnării anterioare, concluzionând că reeducarea și corectarea lui este posibilă doar cu izolare de societate, aceasta fiind în măsură să contribuie la atingerea scopului prevăzut de restabilire a echității sociale și corectare a condamnatului.

Astfel, noile limite de pedeapsă, determinate potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, sunt de la 8 luni la 4 ani închisoare.

Potrivit art. 90 alin. (10) Cod penal, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85.

Conform art. 85 alin. (1), (3) Cod penal, dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

Totodată, în cadrul urmăririi penale au fost suportate cheltuieli în sumă de 1680 lei la întocmirea raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-4666 din 28.08.2017 și, deoarece prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 a fost exclus alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1)

se face din contul mijloacelor bugetului de stat, astfel că, din contul inculpatului urmează a încasa în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1680 lei.

3. Avocatul Valeriu Pelin a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să fie achitat sau să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, fără privațiune de libertate.

Apelantul a invocat că față de inculpat au fost întocmite un șir de acte procedurale, în lipsa unui translator, ce constituie o încălcare flagrantă a legislației și duce la nulitatea acestor acte.

În același timp, bănuială i-a fost înaintată inculpatului, fără a-i fi explicate toate drepturile, astfel că este ilegală și urmează a fi exclusă.

Pedeapsa i-a fost stabilită inculpatului prin cumul, luând în considerare faptul că acesta a fost anterior condamnat prin sentința din 18.10.2016, în baza art. 201¹ alin. (1), 90 Cod penal, la 1 an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 1 an.

Însă, sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18.10.2016, anexată la materialele cauzei, nu poate fi recunoscută ca document, deoarece nu are rechizitele obligatorii – ștampilă, semnătură, fiind o foaie din internet, în privința unei persoane necunoscute, familia fiind substituită prin „xxx”, deci nu poate fi recunoscută ca probă și pusă la baza sentinței de condamnare.

Pe lângă aceasta, instanța de fond ilegal și eronat a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare, or, acestea au fost suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin efectuarea expertizelor judiciare și urmează a fi achitate din contul bugetului de stat.

Mai mult, droguri cu denumirea *himari* nu există. Prin analog al substanței stupefiante sau psihotrope se înțelege orice substanță de origine naturală ori sintetică, în orice stare fizică, sau orice produs, plantă, ciupercă, ori părți ale acestora, care are capacitatea de a produce efecte psihoactive și care, indiferent de conținutul său, denumirea sa, modul său de administrare, de prezentare sau de publicitatea care i se face, este ori poate fi folosită în locul unei substanțe sau al unui preparat stupefiant, psihotrop ori cu efect psihotrop, sau în locul unei plante sau substanțe aflate sub control național sau internațional.

3.1. Avocatul Valeriu Pelin a declarat și apel suplimentar, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să fie achitat sau să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, fără privațiune de libertate.

Apelantul a indicat că instanța de fond a constatat consumarea drogurilor – cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, substanță care nu se conține în lista Organizației Internaționale a Sănătății la care a aderat Republica Moldova, iar sentința se bazează pe scrisoarea Ministerului Sănătății al RM în care se expune că cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, după efecte, este analogic drogurilor.

Potrivit principiilor dreptului penal, persoana nu poate fi atrasă la răspundere pentru acțiuni analogice, dar numai pentru acțiuni concrete. Codul penal este o lege organică, de bază și numai în baza acestei legi, persoana poate fi atrasă la răspundere penală, dar nu în baza unei scrisori a Ministerului Ocrotirii Sănătății care nu este un act normativ, mai ales nu este lege organică.

CtEDO statuează că principiul legalității delictelor și pedepselor și principiul potrivit căruia o lege penală nu poate fi aplicată extensiv în detrimentul acuzatului, în special prin analogie, astfel că o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege.

Totodată, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 25 din 13.10.2015 au fost recunoscute constituționale prevederile Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora.

În baza adresării nr. PCC-01/30a din 13.10.2015, Curtea Constituțională constată că *suplimentar „drogurilor”, art. 217¹ Cod penal cuprinde reglementări sancționat ori referitor la „analogul substanțelor narcotice sau psihotrope” (art. 134¹, 217, 217¹, 217², 217³, 217⁵, 217⁶ Cod penal). Potrivit art. 134¹ alin. (2) Cod penal, prin „analog” se înțelege substanța care, conform componenței sale și efectului pe care îl produce, se asimilează cu substanța narcotică sau psihotropă.*

La fel, Curtea Constituțională reține că *convențiile internaționale în materie nu disting noțiunea de „analog” al substanțelor narcotice sau psihotrope. Acestea stabilesc doar categoriile substanțelor narcotice și psihotrope, categorii care se regăsesc și în Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004 și Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006.*

Astfel, odată cu apariția pe piață a unei substanțe noi, care provoacă dereglări psihice și dependență fizică la consumul ei abuziv, aceasta este inclusă în Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe. Până la completarea listei corespunzătoare, această substanță nu poate fi, sub specie iuris, nici stupefiant, nici substanță psihotropă (tetium non da tur).

În același timp, Curtea constată că *în prezent normele din Codul penal care face referire la „analogul substanțelor narcotice sau psihotrope” sunt lipsite de conținut și fără efect juridic, fapt care, în contextul celor menționate, determină excluderea lor din legea penală.*

Curtea menționează că *deficiențele menționate urmează a fi înlăturate de către organele legislative și solicită Parlamentului să examineze, în conformitate cu prevederile art. 281 din Legea cu privire la Curtea Constituțională prezenta adresare și să-i fie comunicate rezultatele examinării acesteia în termenele prevăzute de legea.*

O listă distinctă stabilită printr-un act normativ al analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope nu există la moment. Potrivit art. 134¹ alin. (7) Cod penal, doar listele de substanțe stupefiante, psihotrope și de precursori se aprobă, se modifică și se completează de către Guvern. Deci, spre deosebire de stupefiante (substanțele narcotice), de substanțele psihotrope și de plantele care conțin substanțe narcotice sau psihotrope, etnobotanicele și analogii substanțelor stupefiante sau psihotrope nu se supun unui regim juridic caracterizat prin previzibilitate.

Din analiza prevederilor art. 134¹, 217, 217¹ Cod penal, se atestă că acestea au generat imprevizibilitatea legii penale în partea ce ține de înțelesul noțiunii „*analog al substanței stupefiante sau psihotrope*”, care este definită în art. 134¹ alin. (6) Cod penal și utilizată în art. 217, 217¹ Cod penal, determinarea în conformitate cu art. 134¹ alin. (7) Cod penal, a cantităților mici, mari sau deosebit

de mari ale analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope și care sunt utilizate în art. 217, 217¹ Cod penal.

Deci, definiția noțiunii de „analog” și expresia „analogilor acestora” din denumirea și textul art. 134¹, 217, 217¹ Cod penal, atentează iremediabil la principiul legalității și calității (previzibilitate, precizie și claritate) normei penale incriminatoare și, respectiv, ca efect, fiind incompatibil cu normele constituționale.

Prin urmare, destinatarii legii penale nu pot avea o înțelegere clară a prevederilor art. 134¹, 217, 217¹ Cod penal privitor la circulația ilegală a analogilor, astfel încât să-și adapteze conduita și să prevadă consecințele ce decurg din nerespectarea acestor norme, iar maniera ambiguă de redactare, ca și utilizarea unor sintagme neclare, sun neconform prevederilor art. 23 alin. (2) din Constituție.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond just și corect a concluzionat asupra vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, aferent recunoașterii probelor de către acesta, precum și a faptei reținute în rechizitoriu.

Astfel, instanța de fond a respectat pe deplin prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, nefiind admise nici încălcări de ordin procedural, ceea ce determină caracterul legal și corect al actului judecătoresc de condamnare pronunțat în latura calificării juridice a acțiunilor inculpatului.

Ori, nu poate fi reținută o altă stare de fapt, sau o altă încadrare juridică a acțiunilor inculpatului, deoarece această acțiune ar depăși limitele judecării apelului declarat în interesele inculpatului.

Astfel, potrivit materialelor cauzei penale, și anume informarea lui Grigoriev D. despre drepturile și obligațiile procesuale, precum și audierea acestuia în calitate de bănuit, el nu a solicitat asistența unui interpret, aceste drepturi fiindu-i aduse la cunoștință în prezența avocatului său care, la fel, nu a formulat careva cereri și solicitări în acest sens.

Totodată, sunt nefondate alegațiile apărării că destinatarii legii penale nu pot avea o înțelegere clară a prevederilor art. 134¹, 217, 217¹ Cod penal privitor la circulația ilegală a analogilor, astfel încât să-și adapteze conduita și să prevadă consecințele ce decurg din nerespectarea acestor norme, maniera ambiguă de redactare și utilizarea unor sintagme neclare sunt neconforme prevederilor art. 23 din Constituție.

Ori, preținsele neclarități ale normei penale, precum și alte lacune de drept, în acest caz, nu servesc temei pentru pronunțarea unei sentințe de achitare în condițiile judecării cauzei conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, precum și verificării minuțioase de către instanța de fond a probelor administrate.

Potrivit răspunsului IMSP Dispensarul Republican de Narcologie nr. 4976 din 14.04.2017, substanța MDMB(N)-2201 constituie analog al substanței AB-PINACA-CHM și la care face referire raportul de constatare tehnico-științific nr. 34/12/1-R-4666 din 28.08.2017, iar conform pct. 193 din Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, substanța AB-PINACA-CHM este substanță stupefiantă, inclusiv potrivit notei nr. 5, cantitatea de AB-PINACA-CHM mai mare de 0,25 gr. reprezintă proporții deosebit de mari.

Deci, *argumentele apărării la capitolul încadrării juridice a acțiunilor nu au un substrat factologic, cu atât mai mult că au fost formulate într-o cauză examinată în procedură simplificată*, care impune, din start, verificarea probelor și legalitatea administrării acestor probe, acțiuni ce au fost efectuate integral, iar instanța de apel, verificând suplimentar respectarea acestor rigori, nu a depistat careva încălcări, soluția instanței de fond în această parte fiind întemeiată și motivată.

În același timp, la stabilirea pedepsei instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pe lângă aceasta, instanța de fond corect a dispus încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, în împrejurările în care s-a demonstrat pe deplin fapta infracțională comisă de acesta, iar constatarea acestei infracțiuni a necesitat aceste cheltuieli, în vederea stabilirii cu exactitate a analogului depistat la inculpat, dar și a cantității acestuia, circumstanțe importante pentru încadrarea juridică a infracțiunii săvârșite.

5. Avocatul Valeriu Pelin a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să fie achitat sau să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, fără privațiune de libertate.

Recurentul a invocat că bănuială i-a fost înaintată inculpatului, fără a-i fi explicate toate drepturile, astfel că este ilegală și urmează a fi exclusă.

Pedeapsa i-a fost stabilită inculpatului prin cumul, luând în considerare faptul că acesta a fost anterior condamnat prin sentința din 18.10.2016, în baza art. 201¹ alin. (1), 90 Cod penal, la 1 an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 1 an.

Însă, sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18.10.2016, anexată la materialele cauzei, nu poate fi recunoscută ca document, deoarece nu are rechizitele obligatorii – ștampilă, semnătură, fiind o foaie din internet, în privința unei persoane necunoscute, familia fiind substituită prin „xxx”, deci nu poate fi recunoscută ca probă și pusă la baza sentinței de condamnare.

Totodată, față de inculpat, care este vorbitor de limba rusă și nu înțelege limba română, au fost întocmite un șir de acte procedurale, în lipsa unui translator, ce constituie o încălcare flagrantă a legislației și duce la nulitatea acestor acte, chiar și până la achitarea persoane nelegitim atrase sau condamnate la răspunderea penală pentru încălcarea art. 6 CEDO.

Mai mult, în timpul examinării cauzei, a fost depus un demers de aplicare a amnistiei asupra sentinței din 18.10.2016, pedeapsa căreia a fost adăugată la sentința în prezenta cauză penală, iar acest demers nici nu a fost examinat.

instanța de fond a constatat consumarea drogurilor – cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, substanță care nu se conține în lista Organizației Internaționale a Sănătății la care a aderat Republica Moldova, iar sentința se bazează pe scrisoarea

Ministerului Sănătății al RM în care se expune că cannabinoidul sintetic MDMA(N)-2201, după efecte, este analogic drogurilor.

Potrivit principiilor dreptului penal, persoana nu poate fi atrasă la răspundere pentru acțiuni analogice, dar numai pentru acțiuni concrete. Codul penal este o lege organică, de bază și numai în baza acestei legi, persoana poate fi atrasă la răspundere penală, dar nu în baza unei scrisori a Ministerului Ocrotirii Sănătății care nu este un act normativ, mai ales nu este lege organică.

CtEDO statuează că principiul legalității delictelor și pedepselor și principiul potrivit căruia o lege penală nu poate fi aplicată extensiv în detrimentul acuzatului, în special prin analogie, astfel că o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege.

Totodată, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 25 din 13.10.2015 au fost recunoscute constituționale prevederile Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora.

În baza adresării nr. PCC-01/30a din 13.10.2015, Curtea Constituțională constată că *suplimentar „drogurilor”, art. 217¹ Cod penal cuprinde reglementări sancționat ori referitor la „analogul substanțelor narcotice sau psihotrope” (art. 134¹, 217, 217¹, 217², 217³, 217⁵, 217⁶ Cod penal). Potrivit art. 134¹ alin. (2) Cod penal, prin „analog” se înțelege substanța care, conform componenței sale și efectului pe care îl produce, se asimilează cu substanța narcotică sau psihotropă.*

La fel, Curtea Constituțională reține că *convențiile internaționale în materie nu disting noțiunea de „analog” al substanțelor narcotice sau psihotrope. Acestea stabilesc doar categoriile substanțelor narcotice și psihotrope, categorii care se regăsesc și în Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004 și Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006.*

Astfel, odată cu apariția pe piață a unei substanțe noi, care provoacă dereglări psihice și dependență fizică la consumul ei abuziv, aceasta este inclusă în Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe. Până la completarea listei corespunzătoare, această substanță nu poate fi, sub specie iuris, nici stupefiant, nici substanță psihotropă (tetium non da tur).

În același timp, Curtea constată că în prezent normele din Codul penal care face referire la „analogul substanțelor narcotice sau psihotrope” sunt lipsite de conținut și fără efect juridic, fapt care, în contextul celor menționate, determină excluderea lor din legea penală.

Curtea menționează că deficiențele menționate urmează a fi înlăturate de către organele legislative și solicită Parlamentului să examineze, în conformitate cu prevederile art. 281 din Legea cu privire la Curtea Constituțională prezenta adresare și să-i fie comunicate rezultatele examinării acesteia în termenele prevăzute de legea.

O listă distinctă stabilită printr-un act normativ al analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope nu există la moment. Potrivit art. 134¹ alin. (7) Cod penal, doar listele de substanțe stupefiante, psihotrope și de precursori se aprobă, se modifică și se completează de către Guvern. Deci, spre deosebire de stupefiante (substanțele narcotice), de substanțele psihotrope și de plantele care conțin substanțe narcotice sau psihotrope, etnobotanicele și analogii substanțelor

stupefiante sau psihotrope nu se supun unui regim juridic caracterizat prin previzibilitate.

Din analiza prevederilor art. 134¹, 217, 217¹ Cod penal, se atestă că acestea au generat imprevizibilitatea legii penale în partea ce ține de înțelesul noțiunii „*analog al substanței stupefiante sau psihotrope*”, care este definită în art. 134¹ alin. (6) Cod penal și utilizată în art. 217, 217¹ Cod penal, determinarea în conformitate cu art. 134¹ alin. (7) Cod penal, a cantităților mici, mari sau deosebit de mari ale analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope și care sunt utilizate în art. 217, 217¹ Cod penal.

Deci, definiția noțiunii de „analog” și expresia „analogilor acestora” din denumirea și textul art. 134¹, 217, 217¹ Cod penal, atentează iremediabil la principiul legalității și calității (previzibilitate, precizie și claritate) normei penale incriminatoare și, respectiv, ca efect, fiind incompatibil cu normele constituționale.

Prin urmare, destinatarii legii penale nu pot avea o înțelegere clară a prevederilor art. 134¹, 217, 217¹ Cod penal privitor la circulația ilegală a analogilor, astfel încât să-și adapteze conduita și să prevadă consecințele ce decurg din nerespectarea acestor norme, iar maniera ambiguă de redactare, ca și utilizarea unor sintagme neclare, sun neconform prevederilor art. 23 alin. (2) din Constituție.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Judecând recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 141 alin. (1), 142 alin. (1), 143 alin. (6) Cod de procedură penală, expertiza judiciară se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau

evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sunt necesare cunoștințe specializate în domeniul respectiv. Expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză. Rezultatele constatării tehnico-științifice sau medico-legale se consemnează într-un raport. Potrivit art. 93 alin. (2) pct. 2) și (7), 94 alin. (1) pct. 6) și 7) Cod de procedură penală, în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin raportul de expertiză judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale. În procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței judecătorești datele care au fost obținute dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată, prin utilizarea metodelor ce contravin prevederilor științifice.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond (2. din decizie):

a) în fapta descrisă ca fiind dovedită a omis să indice actul în temeiul cărui sunt constatate **proporțiile deosebit de mari** ale substanței depistate, în rechizitoriu acesta fiind: „**pct. 193 din Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, substanța AB-PINACA-CHM este substanță stupefiantă, inclusiv potrivit notei nr. 5, cantitatea de AB-PINACA-CHM mai mare de 0,25 gr. reprezintă proporții deosebit de mari**”, tot în învinuire figurând și altă constatare, divergente primei, că: „**substanța psihotropă AB-PINACA-CHM, este inclusă în Tabelul I. Substanțe stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale. Lista nr. 2. Substanțe psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004**”.

Astfel, instanța a omis să se pronunțe dacă urma sau nu, în aspectul vizat, să se efectueze constatări științifice și expertize judiciare, pentru a înlătura divergențele menționate și constata dacă substanța indicată în rechizitoriu - AB-PINACA-CHM este cea inclusă în Lista nr.2. **substanțelor psihotrope** sub denumirea de AB-PINACA-CHM (*N-(1-carbamoyl-2-methylprop-1-yl)-1-(cyclohexylmethyl)-1H-indazole-3 carboxamide*), aprobată prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 1088 din 05.10.2004, sau cea inclusă în Lista **substanțelor stupefiante**, la pct. 193., sub denumirea de AB-PINACA-CHM, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23.01.2006 (art. 93, 94, 101, 141-143 CPP);

b) proba: „*scrisoarea nr. 4976 din 14.04.2017, parvenită de la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie nr. 01-12/632 din 18.04.2017*”, nu este apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, prin prisma prevederilor art. 93, 94, 101, 141-143 Cod de procedură penală, cât și în raport cu faptul că asemenea dovadă în genere lipsește în materialele dosarului, deci, nefiind posibilă verificarea acesteia în ședința de judecată.

Mai mult, constatarea că: „*scrisoarea nr. 4976 din 14.04.2017, parvenită de la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie potrivit căreia substanța MDMA(N)-2201 constituie analog al substanței psihotrope AB-PINACA-CHM și la care se face referire în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-4666 din 28.08.2017 este un act emis de autoritatea care deține competența și atribuția de a-l emite*”, nu corespund exigențelor prescrise în art. 93, 94, 101, 141-

143 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

În același timp, conform art. 364/1 alin. (1) și (7) Cod de procedură penală, inculpatul poate recunoaște doar săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, instanța urmând să aplice, totuși, dispozițiile art. 382–398 Cod de procedură penală în mod corespunzător, iar conform jurisprudenței CtEDO, admiterea de către inculpat a circumstanțelor pe care s-a bazat condamnarea sa, adică acceptarea unei proceduri simplificate, nu include și calificarea lor în baza legii penale (*hotărârea CtEDO din 25.07.2017, Rostovțev c. Ucraina*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal;

b) concluzia că: *„argumentele apărării la capitolul încadrării juridice a acțiunilor nu au un substrat factologic, cu atât mai mult că au fost formulate într-o cauză examinată în procedură simplificată..., nu poate fi reținută o altă stare de fapt, sau o altă încadrare juridică a acțiunilor inculpatului...”*, contravine art. 364/1 alin. (1) și (7) Cod de procedură penală, conform cărui inculpatul poate recunoaște doar săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, instanța urmând să aplice, totuși, dispozițiile art. 382–398 Cod de procedură penală în mod corespunzător, iar potrivit jurisprudenței CtEDO, admiterea de către

inculpat a circumstanțelor pe care s-a bazat condamnarea sa, adică acceptarea unei proceduri simplificate, nu include și calificarea lor în baza legii penale (*hotărârea CtEDO din 25.07.2017, Rostovțev c. Ucraina*);

c) nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul de pe rol și repetate în recursul ordinar, în aspectul vizat (*pct. 3. - 5. din decizie*);

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea, și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursul ordinar declarat de avocatul Valeriu Pelin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, în privința inculpatului Grigoriev Denis XXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Grigoriev Denis XXXXX urmează a fi eliberat din Penitenciar, dacă nu execută alte hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 17 ianuarie 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun
Dumitru Mardari
Maria Ghervas